

Miljøverndepartementet,
P.b. 8013 Dep.
0030 Oslo.

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I FRILUFTSLOVEN – OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD.

En viser til Deres brev av 14 mai 2009, ref. 200901780-/JRI.

Generelt:

Oslofjorden friluftsråd (OF) er en fellesorganisasjon for alle kystkommunene og fylkene i Oslofjord-området og ivaretar fellesoppgaver som sikring av friluftsområder, vedlikehold av disse, drift av skjærgårdstjenesten og kystledshytter. Organisasjonen ble stiftet i 1933. I de senere årene har OF også opptrådt som en serviceorganisasjon for kommunene, fylkesmennene og fylkeskommunene og bistått disse i arbeidet med blant annet utvikling av kyststier.

Forholdet til allemannsretten har alltid stått sentralt i OF og organisasjonen var i sin tid en av initiativtakerne til at loven kom. OF ser derfor positivt på at det nå tas initiativ til å gjøre forbedringer i loven.

I det følgende vil OF bare uttale seg om forhold som berører friluftsløven ved kysten.

§ 1 a - Forbud mot ferdsel i skogplantefelt.

Dette er vanligvis ikke noe stor sak i strandsonen, men det er observert en rekke forsøk på å lage plantefelt i strandsonen kun i den hensikt å begrense

allmennhetens ferdsel. En endring i fl. § 1a der dette ikke er med i oppregningen av arealer som er innmark er derfor fornuftig.

§ 3 - Ferdsel til hest og på sykkel over vegstreknings som ligger i innmark.

OF ønsker denne endringen velkommen. Mange av de kyststiene som går langs kysten går på private hytteveier og skogsveier vekselvis gjennom utmark og innmark. Den tolkningen departementet har lagt til grunn om at ferdsel til fots er tillatt der veiene går gjennom innmark, men ikke sykling og riding, har vært kompliserte å forholde seg til. For utvikling av disse kyststiene vil derfor en endring her representere en forenkling og forbedring. Sykling og riding har, særlig blant ungdom, blitt aktiviteter som er blitt populære de siste årene. Det er derfor viktig å endre friluftsløven slik at den tar opp i seg disse nye trendene i bruken av

naturen. OF har heller ikke registrert store problemer med dette i forhold til de private grunneierne av innmarken.

§ 9 - Telting.

OF er svært glad for at denne endringen nå foreslås. Det området OF arbeider i er det mest nedbygde kystområdet i Europa, og det har derfor vært nesten umulig å finne teltplass på privat grunn med de någjeldende reglene. Dette særlig på grunn av den tolkningen som er lagt til grunn om at avstanden på 150 m ikke bare gjelder fra huset/hytte til den grunneieren der du ønsker å sette opp teltet/overnatte, men også naboens hus/hytte. Den kraftige økende bruken av kanoer og kajaker til turbruk som særlig har aktualisert denne problemstillingen de seneste årene.

En slik lovendring skaper også større likhet mellom Sverige og Norge i praktiseringen av reglene om telting.

OF regner med at overnatting i båt ikke lenger regnes analogt med telt etter høyesteretts dom Rt. 2007 s. 102 – Yxney. For ordens skyld bør departementet nevne dette i den kommende proposisjonen.

§ 13 - Sjikanøse stengsler.

OF slutter seg til endringen der lovlig opphold, bading og høsting likestilles med lovlig ferdsel. Fjerningen av begrepet "Sjikanøse stengsler" ønskes også velkommen, idet dette begrepet er blitt kritisert av mange og virker stigmatiserende.

§ 35 - Inngrepsløyve for kommuner og friluftslag.

OF er enig i at også kommunene får rett til å iverksette enkle inngrep for å lette ferdsel i utmark dersom det ikke oppnås avtale med grunneier. Det vil føre til mindre byråkrati og særlig lette arbeidet med å etablere og forbedre kyststiene. De fleste kommunene samarbeider i dag med organisasjoner om utvikling av kyststiene, og en slik endring i § 35 vil lette dette samarbeidet betydelig.

§ 40 - Tvangsmulkt.

OF er enig i at det gis hjemmel for kommunene til å innføre tvangsmulkt. En har også merket seg at tvangsmulkten av departementet anses som øremerkede inntekter. Dette burde nok vært presisert i loven. Mange kommuner kvier seg av økonomiske grunner fra å gå aktivt inn i arbeidet med å fjerne sjikanøse stengsler, og øremerket tvangsmulkt ville kunne gi inntekter som kan benyttes i dette arbeidet.

OF slutter seg også til forslaget om å gi andre friluftorganer(jfr. § 21) enn kommunene hjemmel til å kreve ulovlig skilt og stengsler fjernet. Det oppstår ikke sjelden uenighet mellom for eksempel fylkesmennene og en kommune om et ulovlig stengsel bør fjernes eller ikke. Så lenge det ikke er en plikt for kommunene til å fjerne ulovlige stengsler er det viktig å ha en mulighet for andre friluftorganisasjoner til å kunne kreve fjerning.

Frilufsloven framover.

Som sagt ser OF positivt på de endringene som nå er foreslått i frilufsloven. Men på bakgrunn av de rettsavgjørelsene som har kommet de siste årene og den betydelige nedbyggingen som har skjedd særlig i Oslofjord-området, er det behov for endringer i ferdselsreglene. Når det gjelder rettsavgjørelser viser en særlig til Hvaler-dommen, Rt. 2005 s. 805 der høyesterett uttaler at synet på problemstillingen utmark/innmark i strandsonen er noe annerledes enn andre steder og at man her må finne seg i større nærhet. I tillegg til dette har Høyesterett i Fiske-dommen Rt. 2004 s. 1985 kommet med en uttalelse der man sier at endringer i allemannsretten kan gjøres i vanlig lov uten grunnlovsendringer eller at dette vil være i strid med grunnloven. Etter OFs oppfatning burde dette resultert i en lovmessig differensiering av begrepene utmark/innmark i forhold til strandsonen og innlandet.

OF mener at den betydelige nedbygde strandsonen i Norge ikke kan benyttes rasjonelt av allmennheten til rekreasjon uten en tilnærmet fri ferdsel i strandsonen under henvisning til bruk av ferdselskulturen i § 11. I Nord-Norge aksepterer man en slik sedvanemessig rett til "å gå fjæra" og de fleste land i Europa aksepterer dette. Danskene har hatt sin 40 m frisone i omtrent 100 år. Det britiske parlamentet har nylig behandlet lovforslaget "Marine and Coastal Access Bill" og Norge er i ferd med å bli akterutseilt på dette området. Større rettsenhet er også viktig på dette området på grunn av den tiltagende turisttrafikken mellom landene.

Denne uttalelsen er sendt både elektronisk og pr. post.

Sandvika 01.07.09.

Rune Svensson
direktør